

prima instanță: Judecătoria Centru mun. Chișinău – E. Palanciuc
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – D. Manole, Gr. Dașchevici, V. Negru

DECIZIE

13 septembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței,

judecător

judecători

Valentina Clevadi

Galina Stratulat, Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de Întreprinderea cu Capital Străin „Jurnal de Chișinău Plus” Societate cu Răspundere Limitată prin intermediul reprezentantului, avocatul Dumitru Pavel,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Andrian Candu împotriva Întreprinderii cu Capital Străin „Jurnal de Chișinău Plus” Societate cu Răspundere Limitată privind apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 08 iunie 2017, prin care s-a respins demersul de repunere în termen a apelului, cu restituirea cererii de apel declarată de Întreprinderea cu Capital Străin „Jurnal de Chișinău Plus” Societate cu Răspundere Limitată, ca fiind depusă cu omiterea termenului de declarare,

c o n s t a t ă

La 12 ianuarie 2015, Andrian Candu s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva ÎCS „Jurnal de Chișinău Plus” SRL privind apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale (f.d. 2-8 vol. I).

Prin demersul din 20 octombrie 2016, ÎCS „Jurnal de Chișinău Plus” SRL a solicitat strămutarea cauzei la o altă instanță de judecată egală în grad (f.d. 234-236 vol. I).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 03 noiembrie 2016, s-a respins ca neîntemeiat demersul înaintat de ÎCS „Jurnal de Chișinău Plus” SRL privind

strămutarea cauzei civile la cererea înaintată de Andrian Candu împotriva ÎCS „Jurnal de Chișinău Plus” SRL privind apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 12 decembrie 2016 s-a obligat ÎCS „Jurnal de Chișinău Plus” SRL să dezmință și să exprime scuzele de către postul de televiziune Jurnal TV, de site-ul www.jurnaltv.md și de portalul www.jurnal.md cu referire la următoarele informații denigratoare lansate în adresa lui Andrian Candu:

a) Jurnal TV, în „Știrile de la ora 19.00” din 27 noiembrie 2014, știrea a 5-a în ordinea expunerii:

- Andrian Candu în vizorul justiției olandeze;

- Asta după ce Candu a participat la tranzacția prin care controversatul oligarh a vândut acțiunile de la BEM, Victoriabank și Asito.

b) Jurnal TV, în emisiunea „Mai pe scurt” difuzată la 27 noiembrie 2014 ora 19.35-19.40, respectiv la 28 noiembrie 2014 ora 20.45-20.50:

- Iată pentru ce este bun un fin, pentru a-și transfera banii furați dintr-o țară în alta și în plus, pentru a fi Ministru al Economiei și a te ajuta să furi în continuare.

- Încă mai vreți să votați duminică pentru nr. 1 din buletin, adică pentru alde Candu ?!

c) Jurnal TV, în emisiunea „Ora de ras” difuzată la 28 noiembrie 2014 ora 20.00:

- Andrian Candu a ajutat la furtul a 70 de milioane.

d) Jurnal TV, în emisiunea „Ora expertizei” difuzată la 26 noiembrie 2014 ora 19.55-20.50:

- Toți cei care se fac vinovați de așa ceva vor plăti, uite că a venit rândul să fie deconspirat Candu;

- Candu va fi audiat în cadrul dosarului pe atacurile raider din 2010-2011?

e) Portalul www.jurnal.md:

- Trioul hoției: Candu, complice la înstrăinarea proprietăților furate în RM.

f) Site-ul www.jurnaltv.md pentru plasarea emisiunilor difuzate de Jurnal TV: „Știrile de la ora 19:00” din 27 noiembrie 2014; „Mai pe scurt” din 27 noiembrie 2014 ora 19.35-19.40, respectiv din 28 noiembrie 2014 ora 20.45- 20.50; „Ora de ras” din 28 noiembrie 2014 ora 20.00; „Ora expertizei” din 26 noiembrie 2014 ora 19.55-20.50, care conțin informațiile denigratoare nominalizate la pct. a), b), c) și d).

Dezmințirea și scuzele Jurnal TV, www.jurnal.md și www.jurnaltv.md să fie realizate conform textului:

a) Jurnal TV, în „Știrile de la ora 19.00”:

- „Postul de televiziune Jurnal TV își cere scuze de la dl Andrian Candu pentru informațiile denigratoare difuzate la adresa domniei sale în „Știrile de la ora 19.00”

din data de 27 noiembrie 2014 și confirmă faptul că informațiile care au vizat persoana dlui Andrian Candu nu corespund adevărului”.

b) Jurnal TV, în cadrul emisiunii „Mai pe scurt”. Textul dezmințirii sa fie difuzat în doua ediții consecutive ale emisiunii „Mai pe scurt” conform textului:

- „Postul de televiziune Jurnal TV își cere scuze de la dl Andrian Candu pentru informațiile denigratoare difuzate la adresa domniei sale în cadrul emisiunii „Mai pe scurt” din data de 27 noiembrie 2014 ora 19.35 - 19.40, respectiv în emisiunea din 28 noiembrie 2014 ora 20.45 - 20.50 și confirmă faptul ca informațiile care au vizat persoana dlui Andrian Candu nu corespund adevărului”.

c) Jurnal TV, în cadrul emisiunii „Ora de ras”:

- „Postul de televiziune Jurnal TV își cere scuze de la dl Andrian Candu pentru informațiile denigratoare difuzate la adresa domniei sale în cadrul emisiunii „Ora de ras” din ziua de vineri, 28 noiembrie 2014, ora 20.00 și confirmă faptul că informațiile respective nu corespund adevărului”.

d) Jurnal TV, în cadrul emisiunii „Ora expertizei”:

- „Postul de televiziune Jurnal TV își cere scuze de la dl Andrian Candu pentru informațiile denigratoare difuzate la adresa domniei sale în cadrul emisiunii „Ora expertizei” din data de 26 noiembrie 2014 ora 19.55-20.50 și confirma faptul că informațiile care au vizat persoana dlui Andrian Candu nu corespund adevărului”.

e) Textul dezmințirii pentru portalul [www. jurnal.md](http://www.jurnal.md):

- „Portalul www. jurnal.md aduce la cunoștința opiniei publice că informațiile denigratoare plasate la adresa dlui Andrian Candu în data de 27 noiembrie 2014 nu corespund adevărului, motiv pentru care portalul www.jurnal.md își cere scuze de la dl Andrian Candu”.

f) Textul dezmințirii pentru site-ul www.jurnaltv.md:

- „Site-ul www.jurnaltv. md aduce la cunoștința opiniei publice că informațiile denigratoare lansate de dl Andrian Candu prin intermediul postului de televiziune Jurnal TV în cadrul emisiunilor: „Știrile de la ora 19.00” din 27 noiembrie 2014; „Mai pe scurt” din 27 noiembrie 2014 ora 19.35-19.40, respectiv din 28 noiembrie 2014 ora 20.45-20.50; „Ora de ras” din 28 noiembrie 2014 ora 20.00 și „Ora expertizei” din 26 noiembrie 2014 ora 19.55-20.50 nu corespund adevărului, motiv pentru care site-ul www.jumaltv.md își cere scuze de la dl Andrian Candu”;

S-a obligat ÎCS „Jurnal Chișinău Plus” SRL de a-1 înștiința în mod prealabil pe Andrian Candu despre data, ora exactă, emisiunea, rubrica și pagina în care va fi difuzat textul dezmințirii (f. d. 5-7 vol. II).

La 03 februarie 2017, ÎCS „Jurnal Chișinău Plus” SRL prin intermediul reprezentantului, avocatul Dumitru Pavel, a depus apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 12 decembrie 2016, solicitând concomitent repunerea în termenul de atac a cererii de apel (f. d. 10 vol.II).

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 09 februarie 2017, s-a respins cererea ÎCS „Jurnal Chișinău Plus” SRL privind redactarea hotărârii Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 12 decembrie 2016, ca tardivă (f. d. 11 vol.II).

La 20 martie 2017, ÎCS „Jurnal Chișinău Plus” SRL prin intermediul reprezentantului, avocatul Dumitru Pavel, a depus cerere motivată privind repunerea în termenul de atac a cererii de apel (f. d. 15-17 vol.II).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 08 iunie 2017, s-a respins cererea privind repunerea în termen a apelului și s-a dispus restituirea cererii de apel depusă de ÎCS „Jurnal Chișinău Plus” SRL, ca fiind depusă cu omiterea termenului de declarare (f. d. 33-36 vol.II).

La 12 iunie 2017, ÎCS „Jurnal de Chișinău Plus” SRL prin intermediul reprezentantului, avocatul Dumitru Pavel, a declarat recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 08 iunie 2017 și emiterea unei noi decizii sub formă de încheiere prin care să fie repus în termen apelul înaintat de către ÎCS „Jurnal Chișinău Plus” SRL, cu remiterea dosarului în prima instanță pentru redactarea hotărârii integrale (f. d. 43-46 vol.II).

În motivarea cererii de recurs și-a exprimat dezacordul cu încheierea contestată, considerând-o neîntemeiată, pe motiv că a fost emisă cu încălcarea normelor de drept procedural.

Pledând pentru admiterea cererii de recurs în sensul declarat, recurentul a indicat că, hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 12 decembrie 2016 a fost pronunțată în lipsa reprezentantului ÎCS „Jurnal de Chișinău Plus” SRL care nu a fost citat în mod stabilit de lege, acesta nefiind înștiințat despre data și ora examinării cauzei prin telefon, cum atestă telefonograma anexată la materialele cauzei.

Menționează că, a omis termenul legal de depunere a cererii de apel, deoarece, prima instanță la 24 ianuarie 2017 a expedit în adresa ÎCS „Jurnal Chișinău Plus” SRL copia hotărârii, însă nu a expedit-o și în adresa reprezentantului.

Indică că i-a fost încălcat dreptul la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Astfel, prin prisma dispoziției citate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul depus la 12 iunie 2017 împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 08 iunie 2017 este depus în termenul prevăzut de lege (f. d. 43-46 vol.II).

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând temeiurile recursului, în raport cu materialele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de ÎCS „Jurnal de Chișinău Plus” SRL prin intermediul reprezentantului, avocatul Dumitru Pavel, neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a constatat, că la 03 februarie 2017, ÎCS „Jurnal Chișinău Plus” SRL prin intermediul reprezentantului, avocatul Dumitru Pavel, a depus apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 12 decembrie 2016, solicitând totodată repunerea în termenul de declarare a apelului (f. d. 10 vol.II).

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 09 februarie 2017, s-a respins cererea ÎCS „Jurnal Chișinău Plus” SRL privind redactarea hotărârii Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 12 decembrie 2016, ca tardivă (f. d. 11 vol.II).

La 20 martie 2017, ÎCS „Jurnal Chișinău Plus” SRL prin intermediul reprezentantului, avocatul Dumitru Pavel, a depus cerere motivată privind repunerea în termenul de atac a cererii de apel (f. d. 15-17 vol.II).

Prin încheierea din 08 iunie 2017 a Curții de Apel Chișinău, în baza art. 369 alin. (1) lit. b) CPC, s-a respins cererea cu privire la repunerea apelului în termen și s-a dispus restituirea cererii de apel ca fiind depusă cu omiterea termenului legal (f. d. 33-36 vol. II).

Instanța de recurs constată că concluzia instanței de apel cu privire la respingerea cererii privind repunerea apelului în termen și restituirea cererii de apel depus de ÎCS „Jurnal Chișinău Plus” SRL ca fiind depusă cu omiterea termenului legal, este justificată.

În susținerea opiniei date se vor reține prevederile art. 362 alin. (1) CPC care statuează expres că, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Astfel, termenul declarării apelului se calculează nu de la momentul comunicării dispozitivului hotărârii, nu de la data depunerii cererii de întocmire a hotărârii integrale, dar de la data pronunțării dispozitivului hotărârii. Respectiv, aceste prevederi legale sunt aplicabile atât pentru partea care a fost prezentă la pronunțarea dispozitivului hotărârii, cât și pentru partea care a fost absentă.

Din materialele dosarului și anume din procesul-verbal al ședinței de judecată (f.d. 2 vol. II) rezultă, că la pronunțarea dispozitivului hotărârii primei instanțe din 12 decembrie 2016, avocatul Dumitru Pavel, reprezentantul ÎCS „Jurnal de Chișinău Plus” SRL nu a fost prezent, însă a fost înștiințat despre ședința de judecată stabilită

pentru data de 12 decembrie 2016 prin telefon, ce se atestă prin telefonograma anexată la materialele cauzei (f.d.1a vol. II).

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că reprezentantul ÎCS „Jurnal Chișinău Plus” SRL, avocatul Dumitru Pavel a cunoscut despre examinarea litigiului în cauză și a avut obligația să se intereseze despre derularea procesului și soluția dată de instanță. Or, acesta nu a dat dovadă de diligență și bună-credință în realizarea drepturilor sale, ca ulterior să invoce încălcarea drepturilor procedurale prin îngrădirea accesului la justiție, în condițiile când personal nu a intenționat să-și realizeze drepturile și să-și asume obligații.

În conformitate cu art. 110 CPC, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Totodată, potrivit art. 111 alin. (3) CPC, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

În conformitate cu art. 362 alin. (3) CPC, repunerea în termenul de declarare a apelului se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzută de art. 116 alin. (1) și (3) CPC, care statuează expres că persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documente respective etc.).

Prin urmare, în speță, termenul de declarare a apelului și-a început curgerea la 13 decembrie 2016, ziua imediat următoare datei emiterii hotărârii contestate și a expirat la 11 ianuarie 2017, aceasta fiind ultima zi de depunere a apelului, pe când cererea de apel înaintată de ÎCS „Jurnal Chișinău Plus” SRL prin intermediul reprezentantului, avocatul Dumitru Pavel împotriva hotărârii primei instanțe a fost înregistrată la 03 februarie 2017 (f. d. 10 vol. II) peste 22 zile, fapt ce denotă depunerea apelului cu încălcarea termenului de declarare.

ÎCS „Jurnal Chișinău Plus” SRL prin intermediul reprezentantului, avocatul Dumitru Pavel a solicitat repunerea în termenul de declarare a apelului, motivându-și cererea prin faptul că, nu a fost citat legal și nu a fost prezent la pronunțarea hotărârii.

La caz, Colegiul reține că instanța de apel just a respins cererea de repunere în termen a apelului, deoarece probele prezentate de către reprezentantul ÎCS „Jurnal Chișinău Plus” SRL, avocatul Dumitru Pavel la depunerea cererii de apel, nu

dovedesc omiterea termenului de îndeplinire a unui act de procedură din motive întemeiate.

Colegiul decelează că reprezentantul ÎCS „Jurnal Chișinău Plus” SRL, avocatul Dumitru Pavel avea obligația de a-și exercita drepturile procedurale cu bună-credință și în termen, obligație reglementată atât de prevederile art. 56 alin. (3) și art. 61 alin. (1) CPC, care obligă părțile de a se folosi cu buna-credință de drepturile sale procedurale, cât și de jurisprudența CEDO cu titlu de principiu.

În consecință, Colegiul consideră întemeiată concluzia instanței de apel privind restituirea cererii de apel ca fiind depusă în afara termenului legal, în condițiile când reprezentantul ÎCS „Jurnal Chișinău Plus” SRL, avocatul Dumitru Pavel nu a justificat omiterea acestuia.

Prin urmare, instanța de recurs releva că soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată privind restituirea cererii de apel, este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, având în vedere și obligația părților privind exercitarea drepturilor procedurale cu bună-credință și în termen.

Or, în conformitate cu art. 27 CPC, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecății, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare. Instanța nu admite dispunerea de un drept sau folosirea modalității de apărare dacă aceste acte contravin legii ori încalcă drepturile sau interesele legitime ale persoanei.

De asemenea, Colegiul menționează că, prin hotărârea CEDO pronunțată în cauza Ponomaryov vs Ucraina (03 aprilie 2008), Curtea Europeană a notat că, deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși, reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Reglementări similare au fost statuate de către Înalta Curte și în cauzele Ceachir vs Moldova, Popov vs Moldova și Melnic vs Moldova, în care s-a menționat că, prin neaducerea vre-unui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către părți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale au încălcat dreptul la un proces echitabil.

În acest context Colegiul retine că argumentele invocate în cererea de recurs, indică direct la nerespectarea de către apelant/recurent a drepturilor sale procedurale

și eschivarea de la îndeplinirea actelor de procedură, în măsura stabilită de normele de drept procedural și nu pot fi acceptate de către instanță de recurs în vederea casării actului judecătoresc contestat.

Colegiul consideră lipsit de suport probant și argumentul recurentului precum că prin restituirea cererii de apel, i-a fost îngădit accesul la justiție, dreptul la un proces echitabil și respectiv, la un recurs efectiv, garantat de art. 6 § 1 CEDO.

Din considerentele enunțate și având în vedere faptul ca încheierea privind restituirea ÎCS „Jurnal Chișinău Plus” SRL a cererii de apel, este întemeiată și adoptată cu respectarea cadrului legal, iar argumentele invocate de către recurent nu sunt justificative, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de ÎCS „Jurnal Chișinău Plus” SRL prin intermediul reprezentantului, avocatul Dumitru Pavel și de a menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 08 iunie 2017.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e

Se respinge recursul declarat de Întreprinderea cu Capital Străin „Jurnal Chișinău Plus” Societate cu Răspundere Limitată prin intermediul reprezentantului, avocatul Dumitru Pavel.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 08 iunie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Andrian Candu împotriva Întreprinderii cu Capital Străin „Jurnal Chișinău Plus” Societate cu Răspundere Limitată privind apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecător

Valentina Clevadi

judecători

Galina Stratulat

Dumitru Mardari